

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1858

XLII. Die Markgrafen Otto und Conrad entscheiden Streitigkeiten zwischen den armen und den reichen Bürgern zu Stendal, am 19. Februar 1285.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54890](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54890)

XLII. Die Markgrafen Otto und Conrad entscheiden Streitigkeiten zwischen den armen und den reichen Bürgern zu Stendal, am 19. Februar 1285.

In nomine Domini Amen. Nos Otto et Conradus, Dei gracia Marchiones Brandenburgenses, univērsis Christi fidelibus in perpetuum, recognoscimus et presentibus publice protestamur, quod cum in civitate nostra Stendal aliqualis mota fuisset discordia super jure civitatis, dissentientibus, divitibus ac pauperibus, aliis sic, aliis (aliter) dicentibus et insuper coram nobis eisdem diversas moventibus querimonias, tandem in nos tanquam in arbitros et veros Dominos hereditarios unanimiter consenserunt, promittentes fide media hinc et inde, ut quicquid ordinaremus et statuamus observandum in predicta dissensione, in perpetuum concorditer observarent. Nos igitur habita provida deliberatione fidelium nostrorum et quorundam consulum civitatum hoc modo decrevimus statuendum: ut consules pro predicto anno electi in predicta civitate isto anno permaneant, et omni autoritate et posse fruantur libere, prout ante inceptionem guerre sive discordie utebantur, et deinde anno suo finito alios libere eligent juramento prestito secundum consuetudinem et jus, prout patris nostri tempore eligere consueverunt, nullius vocata presentia, nisi quorum de antiqua consuetudine fuerit evocanda, ita, quod nulla inconspicua coactio interveniat vel accedat. De Burgenfibus autem, qui feuda possident, taliter decrevimus statuendum, ut, quando collecta vel exactio fuerit facienda, quod de dimidietate feudi sui collectam seu exactionem dabunt, reliquam mediam partem tenebunt liberam. Quicquid vero in talibus neglectum est, presentibus statuimus esse quitatum, nec deinceps ullatenus repetendum. Quando autem collecta seu exactio fuerit facienda, quicquid consules statuerint, solidum de mensa vel amplius, de ante dando, quod vulgo sonat Vorsoth, divites ac pauperes equaliter in perfolucione talium stare debent. Preterea tam divites quam pauperes in collectione exactionis juramenta prestabunt, quod secundum positionem consulum de omnibus bonis suis taxationem mandatam solverint, et in nullo amplius gravabuntur, nisi tunc collectores exactionis sibi voluerint secundum estimationem, quam oretenus professi sunt cum juramento, solvere bona sua, et se de bonis suis, si voluerint, libere intromittent. De vino autem vendendo ita statuimus, ut liberum sit omni homini tam incole quam advene, ut in quocunque loco voluerint, vendant vina, ita tamen, ut consules valorem vini estiment prius et taxent, et exinde venditor inchoato integro plastro duos solidos solvere tenebitur civitati, nec in amplius gravabitur ullo modo. Ceterum de hys, que ininge vulgo dicuntur, ita statuimus observandum, ut in collocazione, que Morgenprak dicitur, statuta consulum non impediant, sed si quicquam boni cogitaverint, quod pro suis artificijs expediat, ad consules referant, et ipsorum consilio et juvamine, si utile visum fuerit consulibus, statuent et promittent, ita tamen, ut nulla prorsus contra decreta consulum ordinent vel disponant. Et ne talis desolacionis periculum et timor in civitate predicta occurrat, statuimus et mandamus, ut nullus predictae dissensionis materiam moveat, vel mencionem faciat ad jurgium, prout nobis procuratores partium tam divitum quam pauperum promiserunt hinc et inde, et communiter omnes incole civitatis decretis consulum stare debent unanimiter et concorditer, sicut steterunt ante inceptam discordiam, nec impedient facta consulum, nec reclamabunt eisdem, ut pote steterunt temporibus patris nostri. Statuimus etiam, quod nulla prorsus debet tam inter divites quam pauperes esse compromissio, sed si que nunc est, aut fuit, hec debet deleri et nullis temporibus renovari. Et ne quis attemptet transgredi statuta hic conscripta vel presumat, presentibus luidē interferimus, quod talem transgressorem perfidum reputabimus et perjurum, et ejus vita, bona

sua omnia in nostra erunt arbitraria potestate per vallacionem arbitrii facti in Ratenow coram nobis. In horum omnium predictorum evidens testimonium statuta eadem conscribi iussimus ac sigillorum nostrorum appensionibus et sigillo civitatis Stendal decrevimus consignari. Acta et data hec sunt in Ratenow, Anno Domini M^o. CC^o. LXXXV°. in secunda feria post dominicam, qua cantatur Reminiscere.

Nach dem Originale des Stendalschen Rathesarchives No. 22.

XLIII. Bischof Waldebrunus ertheilt denjenigen einen Ablass, welche dem Pfarrer zu St. Peter in Stendal folgen, wann er den Leib Christi zu den Kranken trägt, am 2. Juni 1287.

Univerſis criſti fidelibus preſentes literas inſpecturis Waldebrunus, dei gratia Avellonenſis et Glauinicenſis Epiſcopus, ſalutem in domino ſempiternam. Cum ad ea, que cultum dei ampliant et animarum ſalutem promouent, ex officii noſtri debito ſemper proni debeamus et faciles merito reperiri et ad ſalutiſerum miniſterium criſti fideles frequentius excitare. Nos itaque de omnipotentis dei miſericordia et beatorum Petri et Pauli apoſtolorum eius auctoritate conſiſi, omnibus uere penitentibus et conſeſſis, qui Presbiterum de Parrochiali Eccleſia ſancti Petri apoſtolorum principis extra muros apud Steyndale, Halberſtadienſis dioceſis, uiſitantem infirmum cum communionem ſacri Corporis criſti cum reuerentia fuerint comitati, quadraginta dies de iniunctis eis penitentiis, dummodo loci dioceſani conſenſus acceſſerit, miſericorditer in domino relaxamus. In cuius rei teſtimonium ſigillum noſtrum preſentibus duximus apponendum. Date Rome, III°. Non. Junii anno domini milleſimo ducentefimo octuageſimo ſeptimo, apoſtolica ſede vacante.

Fr. Waldebrunus,
avellonenſis Epiſcopus.

Nach dem Original im Pfarrarchive der Peterskirche.

XLIV. Ablaßbrief mehrerer Erzbischöfe und Bischöfe für die St. Peterskirche in Stendal, vom 13. April 1288.

Univerſis Criſti fidelibus preſentes literas inſpecturis Theodiſtus, miſeratione divina adriapolenſis, Johannicus mokicenſis et Michael antibarenſis archiepiſcopi, Johannes eſinenſis, Leonardus tricanicenſis, Waldebrunus auellonenſis, Marcus ameliſenſis, Franciſcus terracenenſis, Bartholomeus gajetanus, Romanus crohenſis, Bonifacius boſonienſis, Perronus larinienſis, Johannes eſculanus, Guido tribunienſis et Petrus ſtatiſenſis, Epiſcopi. Salutem in domino ſempiternam. Licet is, de cuius munere venit, ut ſibi a ſuis fidelibus digne ac laudabiliter ſeruiatur, de abundantia pietatis ſue merita